

Lovforslaget, og det er ogsaa allerede optaget i det i dets nuværende Skikkelse.

Sylvester Jørgensen: Jeg beder den ærede Forsamling undskyldte, naar jeg tager Ordet i denne Sag, og ikke mindst beder jeg den undskyldte, naar jeg nævner, i hvilken Retning det er, jeg vil sige et Par Ord. Det er paa en vis Maade til Forsvar for det Oldnordiske, nemlig forsaavidt dets Særkjende var en høj Grad af fysisk Udvikling, af Haardførhed og Kraft. For yderligere ligestrax at betegne, hvad det er, jeg sigter til, vil jeg nævne min Tanke, som jeg har tænkt mig den udtrykt i Lovform. Naar der i § 4 er omtalt de Fag, der skulle læres, og det, der skal examineres i, saa ønsker jeg tilføjet efter „Gymnastik“ „Færdighed i praktisk fysisk Gjærning.“ Jeg skal nu gjøre et Forsøg paa nærmere at begrunde, hvorfor jeg tænker mig dette. Det ærede Medlem for Bølle Amts 3die Valgkreds (A. Nielsen) nævnte, at det, det kom an paa for at erholde sand Dannelse, var at varme Hjertet, endvidere at oplade Aanden og endelig at gjøre Sjælen villig til Modtagelsen af det Støre og Ædle, der er frembragt. Jeg skal ingenlunde benægte dette, kun troer jeg, at det ikke er udtømmende. Jeg troer, der mangler een Ting. For at det skulde blive udtømmende, skulde der tilføies „og i Forbindelse dermed Udvikling af den fysiske Kraft“. Hvis ikke dette kommer til, troer jeg, at det Aandelige let enten bliver overspændt eller tager en sygelig Retning. Jeg er kommen til denne Erkjendelse derved, at jeg i en væsentlig Grad samstemmer med en Bog — den er rigtignok gammel, men derfor kan der dog gjærne være sunde og sande Tanker fremsat i den —, hvis Grundtræk omtrentlig er: Sørg for at holde dit Legeme sundt, raff og kraftigt, saa har Du derved tillige sørget for din Sjæl. (Munterhed). Ja, det lyder noget morsomt, men jeg troer dog, at man, jo mere man tænker derover, vil komme til Erkjendelse af, at der ligger en stor Sandhed deri. For at udtrykke den samme Tanke paa en anden Maade vil jeg her fremsætte den i en anden Form: Sæt Lærlingen fysisk og aandelig

istand til at selv sørge for sine Fornødenheder; gjør ham bekendt med det fysiske Arbeides store Betydning for Samfundet; lær ham at agte den simple Arbeiders Stilling høit og gjør ham opmærksom paa Betydningen af, selv at kunne tage fat og vise den simple Arbeider Veien. Jeg har faaet den Betragtning bestyrket ved, at, naar jeg saa paa vort Folkeliv i sin nuværende Skikkelse, forekom det mig at være en af Samfundets største Brost, at man ikke agter det simple, det jævne og daglige Arbeide høit nok, og at man som Følge deraf ikke ganske er tilbøielig til at agte den simple men tillige flittige Arbeider saa høit, som han fortjener; nu og da kan der Sagen seet fra den modsatte Side, herimod indvendes, at Arbeideren heller ikke sætter den ønskelige Pris paa den aandelige Uddannelse. Jeg tør maaskee laane et Udtryk fra en Mand, som har været meget omtalt, nemlig Gold; han havde en Samtale med en Fru, der klagede over, at hendes Tjenestepiger vare deels uartige og deels bestilte for Lidt. Han gjorde opmærksom paa, at hun havde ingen Tjenestepiger, hun havde kun to Trælkvinder; og da han saa nærmere skulde oplyse Betydningen heraf, laa det dert, at Betingelsen for at Fruen kunde erholde og beholde Tjenestepiger i sin Tjeneste var, at hun kun holdt Folk til at forrette, hvad hun ikke selv kunde overkomme; men da nu Tilfældet her var, at der ikke var Mere at bestille, end at hun og hendes 2 Døttre magelig kunde overkomme det, saa medførte Forholdets Bessaffenhed, hun havde ikke Tjenestepiger, men Trælkvinder. Ja, et æret Medlem (Bille) ryster paa Hovedet; men jeg troer dog, at der er meget Sandt deri. Det bedste Middel til at uddanne dygtige Tjenere, er, at Herren ved Exemplet viser sine Svende Veien. Naar man skal see Sagen fra den enkelte Lærlings Standpunkt, først som Elev, og siden senere hen i Livet, saa forekommer det mig desværre, at, hvis der ikke samtidig med hans aandelige Udvikling lægges stærkt an paa, at han faaer en nogenlunde tilsvarende fysisk Udvikling ved Siden af, saa nyder han ikke en saadan Forberedelse for Livet med dets mange forskjelligartede Krav, som han kan fordre af sine Raadgivere og Samfundet. For det